

UZASADNIENIE

Decyzją z 16.06.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 27.05.2021 r., przyznał Z. B., emeryturę od 1.05.2021 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji stanowi 95861,71 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 202,90 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 472,26 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

$(...),71 / 202,90 = 472,46\text{zł}$.

Do obliczenia emerytury przyjęto średnie dalsze trwanie życia wynikające z tablicy trwania życia obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, ponieważ jest dla wnioskodawcy korzystniejsze, tj. niższe niż średnie dalsze trwanie życia ustalone na podstawie tablicy trwania życia obowiązującej w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Zakład zawiesił wypłatę emerytury, ponieważ wnioskodawca pobiera świadczenie z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA, informując ubezpieczonego, że ewentualne podjęcie wypłaty emerytury nastąpi, po otrzymaniu informacji z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA o prawie lub braku prawa do wypłaty świadczeń w zbiegu, a także, że w razie braku zbiegu zostanie podjęta wypłata jednego świadczenia – wyższego lub wybranego przez wnioskodawcę.

(decyzja k. 11 akt ZUS)

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca, zaskarżając ją w zakresie zawieszenia wypłaty świadczenia emerytalnego z ZUS z uwagi na zbieg do więcej niż jednego świadczenia, i wnosząc o jej uchylenie w tej części. Zaskarżonej decyzji ubezpieczony zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 95 ust. 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.) polegającą na błędnej wykładni, a także obrazę przepisów postępowania polegającą na niewskazaniu podstawy prawnej zawieszenia wypłaty przyznanej emerytury. Uzasadniając swoje roszczenie skarżący wskazał, że do emerytury mundurowej nie miał zaliczonego żadnego okresu pracy przed służbą i po jej zakończeniu. Wskazał też, że możliwość pobierania drugiego świadczenia wynika z art. 85 ust. 6 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Zarzucił, że pozwany niesłusznie pozbawił go prawa do pobierania emerytury, którą wypracował odprowadzając odpowiednie składki ze stosunku pracy do ZUS. Podniósł, że zawieszenie wypłaty spornego świadczenia jest niezgodne ze sprawiedliwością i równym traktowaniem obywateli, a także, że jest to działanie dyskryminujące z powodu wcześniej podjętej służby w Państwowej Straży Pożarnej przed 1999 r. oraz niezgodne z art. 32 ust.1 Konstytucji RP. Argumentował, że jego stanowisko znajduje uzasadnienie w wyroku Sądu Najwyższego z 24.01.2019 r. I UK 426/17 w sprawie, a także w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28.06.2019 r. w sprawie III AUa 875/18.

(odwołanie k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS wniósł o jego oddalenie, jednocześnie wnosząc o zawieszenie postępowania w n/n sprawie do czasu wydania wyroku przez Sąd Najwyższy w sprawie I (...) 75/21 ze skargi kasacyjnej od wymienionego w odwołaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28.06.2019 r. w sprawie III AUa 875/18 dotyczącej analogicznego

stanu faktycznego, jak w przypadku wnioskodawcy, akcentując, że z tego powodu aktualnie Sąd Apelacyjny w Łodzi zawiesza wszystkie postępowania w tego typu sprawach bądź też odracza je bez terminu. ZUS podkreślił, że w zaskarżonej decyzji z 16.06.2021 r. wnioskodawca był poinformowany o możliwości wyboru świadczenia korzystniejszego. ZUS podał także, że kolejną decyzją z 5.08.2021 r. Zakład przeliczył odwołującemu emeryturę od 1.05.2021 r. (po ustaleniu kapitału początkowego) i ustalił jej wysokość na kwotę 1189,01 zł, zawieszając jej wypłatę z uwagi na pobieranie emerytury mundurowej przez skarżącego, którego poinformował o możliwości wyboru świadczenia korzystniejszego. Pozwany podtrzymał stanowisko, że w przypadku wnioskodawcy zastosowano znajduje mechanizm wynikający z art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej. Zakład powołał się na wyrok TK z 15.12.2020 r. w sprawie SK 9/16, w którym Trybunał orzekł, że art. 7 ustawy z 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin w zw. z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, w zakresie w jakim wyłącza jednoczesną wypłatę uprawnionemu wojskowej renty inwalidzkiej przyznanej z uwagi na wypadek mający związek ze służbą wojskową oraz emerytury częściowej – jest zgodny z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. ZUS zaznaczył, że co prawda powołany wyrok TK dotyczy innego stanu faktycznego, jednak istota sprawy jest taka sama jak w n/n sprawie.

(odpowiedź na odwołanie k. 13)

Postanowieniem z 13.08.2021 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy sprawy I (...) 75/21. (postanowienie k. 15)

W dniu 9.03.2022 r. Sąd Najwyższy wydał w sprawie I (...) 75/21 wyrok, którym uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie III AUa 875/18 i oddalił apelację.

(notatki urzędowe k. 21-22, 24, 26-27, wyrok SN z 9.03.2022 r., I (...) 75/21 k. 28)

W związku z tym postanowieniem z 13.05.2022 r. Sąd Okręgowy podjął zawieszony postępowanie w sprawie. (postanowienie k. 29)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca - Z. B. urodził się (...)

(okoliczność niesporna)

Wnioskodawca, po zakończeniu w dniu 30.06.2007 r. służby w Państwowej Straży Pożarnej, pobiera emeryturę policyjną, do obliczenia której zostały zaliczone jedynie okresy służby w Państwowej Straży Pożarnej w łącznej ilości 30 lat, 9 miesięcy i 12 dni. Emerytura policyjna wnioskodawcy z tytułu wysługi lat wynosi 75% podstawy wymiaru (nie więcej niż 75% tej podstawy) i została podwyższona o 15% podstawy wymiaru z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą (od 1.07.2007 r., tj. od następnego dnia po zwolnieniu ze służby na podstawie orzeczenia z 20.06.2007 r., którym wnioskodawcę zaliczono do III grupy inwalidzkiej pozostającej w związku ze służbą) nie więcej niż 80% podstawy wymiaru.

(decyzja z 26.09.2007 r. k. 8, obliczenie wysługi k. 9, zaświadczenie z 1.07.2021 r. k. 15 akt emerytalnych)

W dniu 27.05.2021 r. odwołujący złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek o emeryturę.

(okoliczność niesporna, a nadto wniosek k. 1 akt emerytalnych)

Zaskarżoną decyzją z 16.06.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu w/w wniosku, przyznał Z. B. od 1.05.2021 r. emeryturę, której wysokość została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS na kwotę 472,46 zł. Jednocześnie Zakład zawiesił wypłatę tej emerytury ponieważ wnioskodawca pobiera świadczenie z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA, zaznaczając, że ewentualne podjęcie wypłaty emerytury nastąpi po otrzymaniu informacji z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA o prawie lub braku prawa

do wypłaty świadczeń w zbiegu. Zakład podał, że w razie braku zbiegu zostanie podjęta wypłata jednego świadczenia – wyższego lub wybranego przez wnioskodawcę.

(decyzja z 16.06.2021 r. k. 11 akt emerytalnych)

W dn. 12.07.2021 r. wpłynęło do ZUS zaświadczenie Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA, w którym zaświadczone, że do obliczenia emerytury policyjnej wnioskodawcy zostały zaliczone jedynie okresy służby w Państwowej Straży Pożarnej oraz okresy z nią równorzędne, a także, że od 1.03.2021 r. emerytura policyjna wynosi 8086,57 zł.

(zaświadczenie z 1.07.2021 r. k. 15 akt emerytalnych)

Po otrzymaniu w/w informacji z Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA oraz po przedłożeniu w dniu 14.07.2021 r. dodatkowych dokumentów, ZUS I Oddział w Ł. wydał decyzją z 4.08.2021 r. o ustaleniu wysokości kapitału początkowego dla wnioskodawcy na dzień 1.01.1999 r. w kwocie 30426,22 zł, a następnie decyzją z 5.08.2021 r. przeliczył emeryturę wnioskodawcy od 1.05.2021 r., tj. od dnia nabycia uprawnień do emerytury, ustalając wysokość tej emerytury na kwotę 1189,01 zł. Jednocześnie organ emerytalny decyzją z 5.08.2021 r. zawiesił wypłatę emerytury z ZUS na rzecz wnioskodawcy z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia. Organ emerytalny wyjaśnił, że z mocy art. 95 ust. 2 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2021 r., poz. 291 ze zm.), w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa lub policyjna (art. 2 ust. 2 ustawy emerytalnej) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin lub w art. 15a lub art. 15d lub art. 18e ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Zakład wskazał, że w przypadku wnioskodawcy emerytura z tytułu służby nie została wyliczona według zasad określonych w art. 15a, art. 15d lub art. 18e ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. W konkluzji ZUS stwierdził, że wnioskodawca jest zatem zgodnie z powołanym wyżej przepisem uprawniony do pobierania jednej emerytury – wyższej lub wybranej.

(decyzja z 4.08.2021 r. k. 4 akt kapitałowych , decyzja z 5.08.2021 r. k. 17 akt emerytalnych)

Stan faktyczny był w całości bezsporny i został odtworzony na podstawie powołanych dokumentów, których autentyczności i wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie miał powodów by czynić to z urzędu. Spór pomiędzy stronami dotyczy wyłącznie kwestii prawnych, które będą przedmiotem rozważań w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Wstępnie wskazać należy, że podstawę zaskarżonej decyzji z 16.06.2021 r. zmienionej decyzją z 5.08.2021 r., w części zawieszającej wypłatę świadczenia emerytury z ZUS, stanowią przepisy art. 2, art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm.; dalej jako ustawa emerytalna) oraz art. 15a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej

Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 723, z późn. zm., dalej jako ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy).

Zaznaczyć należy, że jedynym problemem prawnym na gruncie rozpoznawanej sprawy, jest kwestia, czy emerytura policyjna obliczona według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy dotyczy wyłącznie funkcjonariuszy powołanych do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., a więc nie odnosi się do ubezpieczonego. W takiej bowiem sytuacji ubezpieczonemu przysługiwałaby wypłata tylko jednego z tych świadczeń - wyższego lub przez niego wybranego. Taka interpretacja przepisu art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej - w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom mundurowym - nie uwzględnia faktu opłacania w trakcie zatrudnienia po przyznaniu świadczenia składek emerytalnych.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy zważył, że zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych było przedmiotem rozważań orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że judykatura nie była w tym względzie jednolita.

Między innymi w wyrokach z 4.12.2013 r. (II UK 223/13, LEX nr 1394110), z 8.05.2012 r. (II UK 237/11, OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91) oraz z 24.05.2012 r. (II UK 261/11, LEX nr 1227967), Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko możliwości jednoczesnego pobierania świadczenia wypłacanego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

W innych natomiast orzeczeniach, w tym w szczególności, na jakie powołał się wnioskodawca w treści uzasadnienia złożonego odwołania, tj. w wyroku Sądu Najwyższego z 24.01.2019 r., I UK 426/17), wskazano z kolei, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej.

Wypada też zaznaczyć, że zasada prawa do pobierania tylko jednego świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego nie jest nowa i została do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przejęta z ustawy z dnia 14.12.1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Analizując przedmiotową kwestię prawną Sąd Okręgowy miał jednocześnie na uwadze, że zagadnienie to oraz dokonana wykładnia, które wzbudziły wiele wątpliwości i rozbieżność w orzecznictwie sądów powszechnych, zostały rozstrzygnięte Uchwałą Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15.12.2021 r. w sprawie III UZP 7/21.

W uchwale tej Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm. w związku z art. 7 ustawy z 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 586 z późn. zm.).

Dokonaną w tej uchwale wykładnię przepisów Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie aprobuje w całości, uznając powagę autorytetu Sądu Najwyższego rozpoznającego zagadnienie prawne w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego.

Podkreślić należy przy tym, że powyższy pogląd obrazuje aktualny kierunek wykładni orzecznictwa poświęcony omawianej wyżej kwestii, czego wyrazem jest chociażby to, że dokonaną w tej uchwale wykładnię przepisów w całości zaaprobował Sąd Najwyższy także w wyroku z 9.03.2022 r. w sprawie I (...) 75/21, którym to wyrokiem Sąd Najwyższy

uchylił powołany przez skarżącego w uzasadnieniu jego odwołania wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28.06.2019 r. w analogicznej, co do aktualnie badanego, stanu faktycznego w sprawie III AUa 875/18.

Należy podkreślić, że w uzasadnieniu w/w wyroku z 9.03.2022 r. w sprawie I (...) 75/21 Sąd Najwyższy wprost stwierdził, że w pełni aprobuje kierunek wykładni art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej wynikający z powołanej uchwały powiększonego składu sędziowskiego Sądu Najwyższego, akcentując, że z uwagi na tożsamość regulacji zawartych zarówno w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych, jak i w ustawie zaopatrzeniowej funkcjonariuszy, przedstawiona w uchwale III UZP 7/21 wykładnia zachowuje aktualność również w odniesieniu do funkcjonariuszy uprawnionych do emerytury policyjnej.

Warto zatem przypomnieć, że w uchwale Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, Sąd Najwyższy stwierdził, że zastosowanie wykładni językowej nie rozstrzygnęło istniejących wątpliwości. Dlatego SN odwołał się do wykładni systemowej, która może posłużyć potwierdzeniu obowiązywania w polskim prawie zabezpieczenia społecznego zasady prawa do jednego świadczenia z tytułu tego samego ryzyka ubezpieczeniowego, zwanej też zasadą niekumulacji świadczeń. W systemie powszechnym zasada ta znajduje potwierdzenie w regulacji art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, który stanowi, że w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego, a także w art. 95 ust. 2 in principio tej ustawy, zgodnie z którym przepis ust. 1 stosuje się również, z uwzględnieniem art. 96, w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym osób, o których mowa w art. 2 ust. 2, to jest żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej. Analogiczne przepisy znajdziemy też w ustawie zaopatrzeniowej żołnierzy zawodowych i ich rodzin (art. 7) oraz w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (także art. 7), które przewidują, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty w nich przewidzianych z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Podobną regulację zawiera także ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, która w art. 33 ust. 2 stanowi, że w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przysługującej na podstawie ustawy z prawem do emerytury lub renty z innego ubezpieczenia społecznego, uprawnionemu wypłaca się jedno wybrane przez niego świadczenie, z zastrzeżeniem ust. 4 (nieistotnym z punktu widzenia obecnie rozstrzyganego zagadnienia prawnego).

Zdaniem Sądu Najwyższego w powiększonym składzie, przy stosowaniu wykładni systemowej konieczne jest również sięgnięcie do kwestii temporalnych, które spowodowały, że doszło do zróżnicowania zasad obliczania emerytur wojskowych w zależności od daty powołania do służby. Sąd Najwyższy przypomniał, że na mocy pierwotnego brzmienia ustawy emerytalnej żołnierze zawodowi, którzy rozpoczęli służbę po dniu wejścia w życie tej ustawy (1 stycznia 1999 r.), zostali włączeni do powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych, natomiast uprawnienia emerytalne żołnierzy pozostających w służbie w tym dniu były określane nadal przez przepisy o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób (art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej w jej pierwotnym brzmieniu). Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw wprowadziła jednak do systemu emerytalnego zmiany polegające na ponownym objęciu żołnierzy zawodowych, którzy wstąpili do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., zaopatrzeniowym systemem emerytalnym oraz wyłączeniu ich z ubezpieczeń społecznych, co stanowiło "rewizję" rozwiązania uprzednio przyjętego przez ustawodawcę. Poczynając od dnia 1 października 2003 r., wszyscy żołnierze zawodowi są zatem objęci systemem zaopatrzeniowym, bez względu na datę podjęcia służby. Wejście w życie ustawy zmieniającej z dnia 23 lipca 2003 r. doprowadziło równocześnie do zróżnicowania zasad

obliczania emerytur wojskowych w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, którzy służbę podjęli przed 2 stycznia 2003 r. oraz poczynając od tego dnia. O ile bowiem ci pierwsi zachowali prawo do obliczenia wysokości emerytury wojskowej na dotychczasowych zasadach (art. 15 z uwzględnieniem art. 14 ustawy zaopatrzeniowej), o tyle dla tych drugich, to jest tych, którzy zostali powołani do służby wojskowej po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., emerytura wojskowa wynosząca także 40% podstawy wymiaru za 15 lat służby wzrastała "według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5", a zatem wzrost przysługującej im emerytury nie mógł już uwzględniać okresów składkowych i nieskładkowych poprzedzających służbę wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy oraz przypadających po zwolnieniu ze służby (art. 14 ustawy). Opisana regulacja wyraźnie wskazuje na to, że wskutek zmian dokonanych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. doszło do wprowadzenia nowego modelu obliczania emerytur wojskowych dla "nowych" żołnierzy zawodowych, powołanych do służby po 1 stycznia 1999 r., przy czym zmiany te miały obowiązywać na przyszłość i ziścić się w praktyce nie wcześniej niż po dniu 31 grudnia 2013 r., gdy pierwsi powołani do służby żołnierze zawodowi osiągną minimalny 15-letni okres tej służby. Tacy żołnierze już w chwili powołania ich do służby znali swoją sytuację prawną po osiągnięciu tego stażu. Wiedzieli między innymi, że wprawdzie nie będą mogli uwzględnić sobie w stażu emerytalnym mającym wpływ na zwiększenie świadczenia jakiegokolwiek stażu "cywilnego", zarówno poprzedzającego służbę, jak i uzyskanego po zwolnieniu ze służby, jednakże z drugiej strony nabędą prawo do emerytury powszechnej, jeśli zdecydują się na podleganie ubezpieczeniom społecznym i zgromadzą kapitał składkowy, który zostanie "skonsumowany" po osiągnięciu przez nich powszechnego wieku emerytalnego bez względu na długość okresu opłacania składek.

Kolejne zmiany dokonane zostały przez ustawodawcę ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta wprowadziła kolejną kategorię żołnierzy zawodowych powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r., poświęcając jej dodany Rozdział 1a, a w nim między innymi art. 18e, w myśl którego emerytura dla (takiego) żołnierza wynosi 60% podstawy jej wymiaru za 25 lat służby wojskowej i wzrasta o 3% za każdy dalszy rok tej służby (ust. 1) i podwyższa się ją o 0,5% podstawy jej wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny oraz w strefie działań wojennych (ust. 2). Co więcej, przepisy omawianego Rozdziału 1a nie nawiązują do przepisów Rozdziału 1, tworząc własne określenie służby wojskowej oraz okresów zaliczanych do tej służby.

We wskazanej uchwale z dnia 15 grudnia 2021 r. sygn. III UZP 7/21, Sąd Najwyższy wyraził zdanie, że systemowa wykładnia użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu "z wyjątkiem przypadku, gdy emerytura wojskowa (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo 18e ustawy (zaopatrzeniowej)..." daje podstawę do przyjęcia, że ów wyjątek należy interpretować nie tylko przedmiotowo, to znaczy wyłącznie przez pryzmat zasad obliczania emerytury wojskowej wynikających z art. 15a albo 18e ustawy zaopatrzeniowej, ale także podmiotowo, co oznacza konieczność wzięcia pod uwagę adresatów tych przepisów. To dla nich ustawodawca wprowadził bowiem (na przyszłość) możliwość równoczesnego pobierania emerytury wojskowej i emerytury powszechnej, odbierając im równocześnie prawo do wzrostu emerytury wojskowej z tytułu doliczenia stażu "cywilnego" i pozostawiając jednak taką samą możliwość (prawo wyboru) także dla żołnierzy powołanych do służby przed 2 stycznia 1999 r., po spełnieniu (poczynając od 1 stycznia 2025 r.) przesłanek określonych w art. 18i ustawy zaopatrzeniowej.

Rozważając ten problem z uwzględnieniem czasu, w którym zostały wprowadzone omawiane zmiany ustawowe, należy zauważyć, że we wcześniejszym okresie mieliśmy do czynienia z sytuacją, w której wzrost emerytury wojskowej mógł nastąpić z tytułu doliczenia okresów składkowych i nieskładkowych, a prawo do emerytury powszechnej wiązało się nie tylko z osiągnięciem wieku emerytalnego, ale także z posiadaniem określonego stażu emerytalnego, złożonego właśnie z okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast nowe zasady obliczania emerytur wojskowych dla żołnierzy powołanych do służby po 1 stycznia 1999 r. oraz poczynając od 1 stycznia 2013 r. znajdują bądź będą w przyszłości znajdować zastosowanie w czasie, gdy prawo do emerytury powszechnej jest uzależnione wyłącznie od osiągnięcia

wieku emerytalnego i zgromadzenia odpowiedniego kapitału składkowego, a nie od okresu, w którym ów kapitał był gromadzony.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt badanej sprawy, wobec ustalonych przez Sąd Okręgowy bezspornych okoliczności faktycznych, należy stwierdzić, że skarżący jest z całą pewnością funkcjonariuszem przyjętym do służby (w Państwowej Straży Pożarnej) przed dniem 2 stycznia 1999 r. Jako funkcjonariusz nie był więc w ogóle objęty „nowymi” regulacjami określającymi zasady nabycia prawa do emerytury policyjnej o zasady obliczania tego świadczenia, co powoduje, że nie może skorzystać z wyjątku opisanego w powołanym przepisie art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej i mieć prawo do pobierania dwóch świadczeń, to jest emerytury policyjnej i emerytury powszechnej, nawet uwzględniając niemożność skorzystania przez niego z uwzględnienia w ramach wysługi emerytalnej stażu „cywilnego”.

Uwzględniając pogląd zaprezentowany w cytowanej uchwale z dnia 15 grudnia 2021 r., III UZP 7/21, który został w całości zaaprobowany również przez Sąd Najwyższy w wyroku z 9.03.2022 r. w sprawie I (...) 75/21, oraz dokonując tożsamej wykładni językowej i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca co prawda nabył prawo do emerytury policyjnej, jak również emerytury z FUS z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, lecz jest on uprawniony do pobierania wyłącznie jednego z tych świadczeń. W przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstępianie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. W realiach rozpatrywanego przypadku nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej, z racji tego, że ubezpieczony pozostawał w służbie w Państwowej Straży Pożarnej przed 2 stycznia 1999 r. a przyznane mu przez Zakład Emerytalno- Rentowy MSWiA od 2007 r. świadczenie policyjne nie zostało obliczone wedle zasad art. 15a lub art. 15e ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (dalej jako ustawa zaopatrzeniowa), które zostały wprowadzone od dnia 4.02.2009 r. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury policyjnej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy (dla funkcjonariusza, który został powołany do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r.), a od 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18a tej ustawy (dla funkcjonariusza powołanego do służby po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r.). Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew wywodom skarżącego podniesionym na uzasadnienie jego roszczenia, prawa odwołującego nie są naruszone, gdyż ma on prawo wyboru świadczenia, a zasada wypłacania tylko jednego świadczenia z ubezpieczenia społecznego (art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej) stanowi wyraz obowiązującej w prawie ubezpieczeń społecznych zasady solidarności ryzyka i nie jest sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości wynikającą z art. 32 Konstytucji RP. Sąd Okręgowy pragnie jednocześnie zauważyć, że prawo odwołującego się do powszechnego świadczenia emerytalnego nigdy nie zostało zakwestionowane – ale przeciwnie zostało mu to prawo przyznane właśnie w zaskarżonej decyzji z 16.06.2021 r. zmienioną decyzją z 5.08.2021 r., skoro pozwany organ emerytalny przyznał wnioskodawcy emeryturę z ubezpieczenia społecznego z FUS od 1.05.2021 r. Należy w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że czym innym jest prawo do świadczenia, a czym innym odrębna regulacja dotycząca zagadnienia sposobów wypłacania świadczeń w przypadku ich zbiegu.

W świetle poczynionych wyżej rozważań, w ocenie Sądu Okręgowego, organ rentowy prawidłowo zastosował art. 95 ustawy emerytalnej, który wprost wskazuje, że decyzje, co do tego, które świadczenie ma być wypłacane, podejmuje ubezpieczony albo też organ rentowy we własnym zakresie dokonuje wypłat świadczenia w wyższej wysokości. Organ rentowy nie mógł dokonać wypłaty powszechnej emerytury, niejako równoległe z emeryturą policyjną, ponieważ byłoby to ewidentne naruszenie wymienionego przepisu.

W efekcie należy zatem uznać, że wnioskodawca nie ma prawa do pobierania dwóch emerytur "wypracowanych" niezależnie od siebie. Omówiona wyżej wykładnia analizowanych przepisów wskazuje bowiem, że ubezpieczonemu, który pozostawał w służbie w Państwowej Straży Pożarnej przed 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę mundurową, wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej w związku z art. 7 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji

Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 723, z późn. zm.).

Dodatkowo należy wyjaśnić, że odwołującemu nie zaliczono żadnego okresu po przyznaniu policyjnego świadczenia emerytalnego z tytułu służby w Państwowej Straży Pożarnej, gdyż odpowiednio długa służba sprawiła, że - przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury mundurowej do maksymalnie 75% - "cywilne" okresy ubezpieczenia po zakończeniu służby w żaden sposób nie mogły zwiększyć świadczenia. Natomiast podstawa wymiaru jego świadczenia policyjnego została zwiększona o 15% z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą, jednakże nie więcej niż 80% podstawy wymiaru. Obowiązująca w polskim prawie zabezpieczenia społecznego zasada prawa do jednego świadczenia z tytułu tego samego ryzyka ubezpieczeniowego, która w systemie powszechnym znajduje potwierdzenie w regulacji art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, oznacza tym samym całkowitą zgodność z obowiązującym prawem zaskarżonej decyzji z 16.06.2021 r. zmienionej decyzją z 5.08.2021 r.

W n/n sprawie wyrok został wydany, na podstawie art. 148¹ §1 k.p.c., na posiedzeniu niejawnym. Sąd Okręgowy uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, albowiem materiał dowodowy pozwala na ustalenie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sporu okoliczności, a stanowiska stron zostały jasno sformułowane. Sprawa nie miała zresztą charakteru wielowątkowego, ani wymagającego wyjaśnienia twierdzeń stron, czy odniesienia się do złożonych wniosków dowodowych, albowiem spór ograniczał się wyłącznie do oceny prawnej dochodzonego przez skarżącego roszczenia. Sąd Okręgowy uznał, że w tym stanie rzeczy n/n sprawa, w świetle jednoznacznych stanowisk stron i zebranych dokumentów, nie budziła żadnych wątpliwości (por. wyrok SA w Warszawie z 26.04.2018 r., VI ACa 1694/17).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c., oddalił odwołanie, uznając je za niezasadne.

A.P.

ZARZĄDZENIE

odpis uzasadnienia doręczyć wnioskodawcy (odpis - wyroku - doręczony w dniu 5.08.2022r. wraz z pouczeniem – dowód doręczenia k. 35 odwr.)